

Protokoll

Leidandmed	EAA.3417.1.53
Kaader	61,62,63,64
Daatum	18.12.1892
Protokolli number	43
Protokolli teema	7. Maade ja hoonete rentimine, mõõtmine ja pärandamine. Ehitamine. Suhted mõisa ja kroonuga.
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
H.	Kors		Peakohtumees
J.	Johannson		Kirjutaja

§ 1.

Adavere mõisa härra annab Piibu 1/4 koha Mart Korsile rendi peale. Seda kohta võttab rentnik vastu ja anab tagasi nende piiridega mis Piibu kohal 1 Novembril 1892 a. oli.

§ 2.

Kontraht jookseb aastast aasta peale. Lahti ütlemise termin mõlemilt poolt on 1. November. Kui sell terminil lahti öeldud pole siis see kontraht jookseb ühe aasta peale edasi.

§ 3.

Rentnik maksab 84 rubla renti aastas. Poole maksab 1 Webruaril , poole 1. Oktobril ette.

§ 4.

Selle koha honede, kattuste ja aiade seisus on kõik sma wiisi järgi, hooned on kõik mõisa omaniku.:

§ 5.

Rentniku kohused:

a) koha hooned holgu hea korra peal ja nimelt nende kattused peavad alati terwed olema, kui nemad mitte ei peaks olema, siis saavad need hooned ja kattused tema kuluga parandut;

- b) rukki wäli olgu hästi aritud ja külwatud;
- c) aiad olgu hea korra peal;
- d) rentnik ei tohi oma heinamaid teistel terwel ega jäo kaupa koha peale anda, ei tegemata jätta;
- e) kõik wiimane sõnik ja mis on üle jäänud loomade toitu ja põhku piab sinna koha peale jääma ilma tasumata;
- f) tööde poolest esseiswa töö aasta peal kõik põllud kus kewade tuleb suiwilja külwata, piawad küntud olema. Rentnik piab kõik kraawid lahti hoidma ja puhastama;
- h) Rentnik ei tohi marja, õuna ehk metsa puud mis tema koha pial enne oliwad ehk mis tema ise istutanud, ära wija, ei maha raiuda, wait piawad selle koha iluks jääma ilma tasumata;
- i) karjas ei tohi rentnik niisugusid koeri, mis jänessed ja lindusid taga aiawad pidada, kui leitakse, siis saawad maha lastud;
- k) rentnik ei tohi ilma mõisa lubata wabadikusid oma juurde elama wõtta;
- l) õlgi, heinu ega muud põllu põhku ei tohi rentnik ilma mõisa lubata ei ära müja, ei wälja lainata ega ühelgi mu wiisil ära anda, kui ta seda teeb, siis on mõisal see õigus aasta lõppetusel seda kohta tema käest ära wõtta;
- m) Selle Liiwlandi talurahwa seaduse, sest 13 Novembrist 1860 a. § 207 järele ja nende walla kohtu iga aastade ära jaotamiste ning seadmiste järel, piab rentnik kõik awalikud maksud, teod ja kandmised kui kroonu, kihelkonna, walla, jaama ja kõik muud sundmused ja missuguse nime all neid weel on, mis selle ülewal nimetud koha peal enne on olnud, ehk edasipidi tulewad tehja ja maksta, nii kui ka teed mis mõisal tehjatuleb täesti ära täitma ilma tasumata;
- n) ilma mõisa teadmata ning tahtmata ei tohi rentnik oma koha ei terwelt ega jaukaupa mõne muu inimese kätte anda, waata § 210 Liiwlandi talu rahwa seaduse sest 13 Novembrist 1860 aastast;
- r) 1. webruaril enne koha ära andmist on rentniku kohus pool jägu elumaja ning mu hoonetest oma sisse tulija järgmise kätte anda.

§ 6.

Uue elumaja ehituse jäuks annab mõisa walitsus materjali ja kannab selle ehitamise kulu, aga peremehed piawad materjali jurde wedama, nii kui ka õled kattuse jäuks andma. Aidad ja laudad peab peremees oma kuluga ehitama. ka õled kattuse jäuks andma, muu materjali saab mõisast, ka hoonete ja kattuste parandamine jäeb peremehe hooleks; koha ära andmise jures ei ole peremehel õikust kahju tasumist nõuda.

§ 7.

Põletamise ja tarwituse puud saab rentnik mõisa walitsuse lua järele.

§ 8.

Rentnik peab omad wäljad neljas jäus ja nimelt 1 wäli kesas, 1 rukkis, 2 sui wiljas, kaheksas jägu peab ristheina all olema. Rentnikul on ära anda 8 jagu

wälja hea ristheina seemnega külwatud ja neljas hea rukki seemnega.

§ 9.

Mõisal on õigus et igal ajal seda koha talitust wõib ise ehk ka teistel lasta järel katsuda.

§ 10

Rentnik paneb kautsioniks kõige nende kontrahi järele enese peale wõetud sundmuste pärast ja kahjude tasumiseks kõik omaliikumata ja liikuwa wiimne warandus ja iseäranis weel oma tallituse jäetawad wara ehk inventariumi, kelle sees olgu kõige vähem 1 hobust ja 2 weiste pead, mis hea korra peal peab olema ülespeetud. Need loomad ei tohi rentnik, kui koha ära annab mitte enne Jürri päewa koha pealt ära wiia. Kui heinad, õled ja põhud enne Jürripäewa lõpewad, siis peab rentnik ise ostma, et loomad Jürripäewani wõib pidada. Kui rentnik ühe looma enne küindlapäewa ära wiib, maksab 5 rubla trahwi ja pärast küindla päewa 3 rubla trahwi.

§ 11.

Kui rentnik need ülewal nimetud punktid ei pea, kautab ta oma kontrahi ära ja on rendi herral siis seaduslik õigus teda kohe kohtu teel tema rentitud kohast selle saama aasta lõppul Jürripäewal temast lahkuda.

§ 12.

Kui rentnik enne kontrahiti aasta lõppetust peaks ära surema ja kui mõisaherra lubab, siis jäewad kõik selle kontrahi õigused ja sundmused tema pärijate peal. Kui selle mõisa pidamise ehk pärimise õigus teiste kätte läheb, siis ei sa seda kontrahiti ei ühelgi wiisil ümber tehtud Liiwima talurahwa seaduse § 208 järel sest 13. Novembrist 1860, wait jäeb oma täie au sisse seisma.

Rendiandja herra wolinik **J. Aren** /allkiri/

Rentnik: **Mart Kors** /allkiri/

Et eesseisew Rendi kontrahit osalistele **Adawere mõisa** woliniku **J. Areni** ja **Mart Korsile** kohtu istumisel täieste ette on loetud, nemad kõikide lepi kontrahitis seiswate tingimistega rahul on olnud, omad nimed alla kirjutanud ja se akti ramatusse No 43 all sisse kirjutud walla kohtu seaduse § 278 juhatusel ja et kontrahiti tegijad inimesed kohtule tuntud on, seda tunnistakse sellesinatse kontrahiti kinnitamise jures **Adawere kogukonna kohtu** poolt.

Eesistnik **H. Kors** /allkiri/

Kirjutaja J. Johannson